

Trestní právo

Aktuality z judikatury Evropského
soudu pro lidská práva

Program přednášky

- Představení KVZ a činnosti za uplynulý rok
- Nedávno rozhodnuté stížnosti proti ČR
- Aktuálně projednávané případy
- Nově komunikované stížnosti proti ČR
- Odsuzující rozsudky ve stádiu implementace
- Nejvýznamnější nové rozsudky proti třetím státům
- Spuštění nového webu mezisoudy.cz
 - Nástroje pro rychle vyhledávání judikatury

Kancelář vládního zmocněnce

Činnost a údaje za poslední rok

Aktivity kanceláře vládního zmocněnce

— Sporná agenda

- ESLP, EVSP a smluvní orgány OSN
- nejvýznamnější případy

— Výkon rozsudků

- individuální a obecná opatření
- kolegium expertů

— Osvětová činnost

- přednášková činnost, zpravodaj KVZ a databáze
- projekt z Norských fondů – Mezisoudy.cz

Statistiky za uplynulé období

— Česká republika u ESLP (aktuální bilance)

- Rozhodnuté případy v roce 2023:
 - Odůvodněná rozhodnutí: 33
 - Porušení: 2
- Rozhodnuté případy v roce 2024:
 - 15 rozhodnutí, z toho 5 porušení

Aktuálně ze Štrasburku

Nedávno rozhodnuté stížnosti proti
České republice

Nedávno rozhodnuté věci (1)

— Zadeh (rozsudek ze dne 27. června 2024)

- Porušení práva na přiměřenou délku vazby; ESLP ponechal bez odpovědi: urychlenost přezkumu zákonnosti vazby, nemožnost žádat o propuštění v přiměřených intervalech, kontrola písemností advokátů vězeňskými orgány

— UNI LEGAL, advokátní kancelář, s.r.o. (rozhodnutí ze dne 20. června 2024)

- Vyškrtnutí ze seznamu případů (předání zajištěných nosičů dat advokátní kanceláře policii a státnímu zástupci bez provedení selekce ze strany soudu)

— V. (rozsudek ze dne 7. prosince 2023)

- Porušení práva na život (úmrtí pacienta po použití taseru policií a medikace personálem psychiatrické kliniky, pochybení při vyšetřování incidentu)

Nedávno rozhodnuté věci (2)

— [Spišák](#) (rozsudek ze dne 20. června 2024)

- Interval automatického soudního přezkumu vyšetřovací vazby mladistvých je zákonem stanoven dvojnásobně dlouhý, než je tomu u dospělých. Diskriminační zacházení s mladistvými na základě věku.

— [Z](#) (rozsudek ze dne 20. června 2024)

- Nedostatečná reakce státu na tvrzené sexuální zneužívání dospělé ženy římskokatolickým knězem, kdy se příslušné orgány náležitě nezabývaly konkrétními skutkovými okolnostmi případu relevantními pro posouzení otázky, zda žena s jednáním dotyčného skutečně souhlasila.

— [Machalický](#) (rozsudek ze dne 10. října 2024)

- Porušení zásady presumpce nevinny v rámci řízení o náhradu škody za trestní stíhání. Civilní soudy přisuzovaly stěžovateli odpovědnost za spáchání trestné činnosti, přestože jeho trestní stíhání muselo být zastaveno z důvodu promlčení trestnosti činu.

Aktuálně ze Štrasburku

Projednávané stížnosti proti České republice

Projednávané stížnosti (1)

— Krpelík

- *Spravedlivý proces, přístup k obhájci, právo nevypovídat a neobviňovat sebe sama (čl. 6 odst. 1 a 3 EÚLP)*
- *Vyslechnutí a doznání stěžovatele s lehkým mentálním postižením v nepřítomnosti obhájce*

— Černý, Čapčuch, Kočí, Lichnovský, Mednaňská

- *Právo na respektování soukromého života a korespondence, účinné prostředky nápravy (články 8 a 13 EÚLP);*
- *Založení e-mailové komunikace advokátů s klientem do trestního spisu soudcem*

— S. T.

- *Právo na život, zákaz špatného zacházení, účinné vyšetřování, zákaz diskriminace, účinné prostředky nápravy (články 2, 3, 13 a 14)*
- *Úmrtí intoxikované osoby v průběhu policejního zákroku a následné vedení šetření incidentu*

Projednávané stížnosti (2)

— Fajstavr

- *Spravedlivý proces (čl. 6 odst. 1)*
- *Odsouzení na základě výpovědi spolupracující obviněné*

— Bouša

- *Spravedlivý proces (čl. 6 odst. 1) a presumpce nevinny (čl. 6 odst. 2)*
- *Presumpce nevinny a nestrannost soudu v trestním řízení za situace uzavření dohod o vině a trestu se spoluobžalovanými stěžovatele*

— Macharik

- *Spravedlivý proces (čl. 6 odst. 1) a právo na respektování soukromého života (čl. 8)*
- *Zákonnost příkazu ke zjištění e-mailové komunikace a spravedlivost trestního řízení*

— M.

- *Články 3 a 8 Úmluvy; Účinnost vyšetřování sexuálního zneužívání 13leté dívky zletilým mužem*

Aktuálně ze Štrasburku

Nové stížnosti komunikované české vládě

Nedávno oznámené stížnosti

— Blažová

- ❑ *Právo na respektování soukromého života a právo na účinné opravné prostředky (články 8 a 13 EÚLP)*
- ❑ *Sledování vozidel, které měly užívat jak osoby podezřelé z trestné činnosti, tak i jejich družka a příbuzná – stěžovatelka prostřednictvím GPS a audio nahrávek*

— Karičková

- ❑ *Právo na účinné vyšetřování a zákaz diskriminace (články 3 a 14 EÚLP)*
- ❑ *Vyšetřování incidentu mezi fotbalovými fanoušky a skupinou Romů*

Aktuálně ze Štrasburku

Odsuzující rozsudky ve stádiu implementace

Rozsudky ve fázi výkonu

— [B. Ü.](#) (rozsudek z 6. 10. 2022) a [Sládková](#) (rozsudek z 10. 11. 2022)

- absence účinného vyšetřování špatného zacházení policistů ze strany GIBS

— [V.](#) (rozsudek z 7. 12. 2023)

- úmrtí pacienta na psychiatrické klinice v souvislosti se zákrokem policistů, pochybení při vyšetřování

— [International Commission of Jurists \(ICJ\)](#) (rozhodnutí EVSP z 20. 10. 2020)

- zajištění nutné obhajoby trestně neodpovědným dětem v předprocesní fázi řízení a alternativy k soudnímu řízení v řízeních ve věcech dětí mladších 15 let o činu jinak trestném

Aktuálně ze Štrasburku

Nejvýznamnější rozsudky proti třetím státům

Výběr rozsudků proti třetím státům (1)

— [Bogdan proti Ukrajině](#) (rozsudek z 8. 2. 2024)

- Získání usvědčující důkazů na základě výpovědí stěžovatele, které učinil před poučením o právu na právní pomoc. Tohoto práva se sice podpisem do protokolu vzdal, ale Soud nepovažoval úkon za dobrovolný a platný, protože stěžovatel trpěl kvůli drogové závislosti abstinenčními příznaky.

— [Rivadulla Duró proti Španělsku](#) (rozsudek ze dne 12. 10. 2023)

- Odsouzením stěžovatele k trestu odnětí svobody a peněžitému trestu za zveřejnění příspěvků ospravedlňujících terorismus, hanobících královskou rodinu a bezpečnostní složky nedošlo k porušení jeho svobody projevu, neboť odsouzení naplňovalo naléhavou společenskou potřebu a vnitrostátní soudy dostatečně vážily proti sobě stojící zájmy (příspěvky volně a jednoduše dostupné velkému počtu osob, poselstvím uchýlení se k násilí, mimo limity protestního projevu, dřívější odsouzení stěžovatele pro obdobný trestný čin).

Výběr rozsudků proti třetím státům (2)

— *Vučković proti Chorvatsku* (rozsudek z 12. 12. 2023)

- Nahrazení trestu odnětí svobody trestem veřejně prospěšných prací za spáchání opakovaného sexuálního násilí vůči dospělé ženě, aniž by toto bylo podrobeno pečlivému přezkumu všech relevantních aspektů případu, došlo k porušení pozitivních závazků státu vyplývajících z článků 3 a 8 Úmluvy.

— *M. G. proti Litvě* (rozsudek z 20. 2. 2024)

- Vnitrostátní orgány v nepřiměřeně dlouhém trestním řízení, ve kterém byl nepodmíněný trest odnětí svobody odvolacím soudem přeměněn na podmíněný, nedostatečně reagovaly na pokus o znásilnění nezletilého. Tím došlo k porušení procesních povinností státu vyplývajících z článku 3 Úmluvy.

Výběr rozsudků proti třetím státům (3)

— *X proti Řecku* (rozsudek z 13. 2. 2024)

- Neprovedení účinného vyšetřování a nedostatečná reakce ze strany vnitrostátních orgánů na stěžovatelkou, britskou občankou, vznesené obvinění ze znásilnění v Řecku došlo k porušení pozitivních závazků státu vyplývajících z článků 3 a 8 Úmluvy.

— *Snijders proti Nizozemsku* (rozsudek z 6. 2. 2024)

- Přiznáním anonymity svědkovi X a využitím jeho usvědčující výpovědi proti stěžovateli odsouzenému následně za vraždu nedošlo k porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces dle čl. 6 odst. 1 a 3 písm. d) Úmluvy, neboť výpověď nebyla jediným ani rozhodujícím důkazem pro jeho odsouzení, a anonymita poskytnutá X byla dostatečně kompenzována postupem vnitrostátních soudních orgánů.

Mezisoudy.cz

Nové nástroje v rámci projektu z
Norských fondů

Lidská práva na jednom místě

Vše, co potřebujete, o mezinárodním právu lidských práv.
Česky. Přehledně.

Obsah webu

Co na webu najdete

Manuál slučitelnosti (pro legislativce)

Průvodce ověřením slučitelnosti návrhů právních předpisů s EÚLP a judikaturou ESLP.

Databáze judikatury

Vyhledávání judikatury ESLP, ÚS a výborů OSN v jedné databázi.

Tematické příručky

Přehledná shrnutí judikatury ESLP k vybraným právním otázkám.

Lidskoprávní úmluvy a výkladové materiály

Všechny mez. smlouvy o lidských právech, jimiž je ČR vázána, všeobecné komentáře výborů OSN a další užitečné materiály v češtině.

Mezisoudy.cz (1)

Manuál slučitelnosti

Interaktivní online průvodce pro pracovníky v oblasti legislativy usnadňující ověřování slučitelnosti návrhů právních předpisů s Evropskou úmluvou o lidských právech a na ni navazující judikaturou ESLP.

Databáze lidskoprávní judikatury

Vyhledávejte relevantní judikaturu dostupnou v databázi HUDOC, národní databázi vybrané judikatury ESLP a databázi NALUS prostřednictvím jediné vyhledávací masky.

Mezinárodní lidskoprávní úmluvy

Všechny mezinárodní smlouvy o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána, přehledně, na jednom místě a s možností vyhledávání podle klíčových hesel, oblastí práva a dotčených základních práv a svobod.

Překlady lidskoprávních dokumentů

Všeobecné komentáře lidskoprávních výborů OSN, průvodce k podmínkám přijatelnosti stížností podaných k ESLP a mnohé další užitečné materiály, které dosud nebyly dostupné v češtině.

Mezisoudy.cz (2)

Podcast Mezisoudy

Série rozhovorů představující vybraná lidskoprávní témata, u nichž mezinárodní kontrolní orgány shledaly, že Česká republika nedodrží své závazky. Dostupné zdarma na platformách Spotify a Apple Podcasts.

Tematické příručky

Shrnutí judikatury ESLP a dalších mezinárodních závazků k vybraným oblastem vytvářená pro kontext českého právního prostředí s odkazy na příslušná ustanovení rozsudků a rozhodnutí ESLP.

Tematické příručky

1/ Příručky z dílny KVZ

- použitelnost nezákonných důkazů
- kriminalistické databáze
- práva obětí trestných činů
- odsouzení na základě výpovědi svědka nevyslechnutého na hlavním líčení

2/ Přeložené příručky ESLP

- domácí násilí
- opatření ke sledování
- presumpce nevin

Zpravodaj KVZ

- čtvrtletník
- obsah
- struktura
- zvláštní rubriky
- způsob výběru rozsudků

K bezplatnému odběru Zpravodaje KVZ se lze přihlásit na kvz@msp.justice.cz

Děkujeme za pozornost

Mgr. Eva Petrová

epetrova@msp.justice.cz

&

Mgr. Miroslav Kaštyl

mkastyl@msp.justice.cz

